

Wykład:

Rynek narkotyków

Studium przypadku – analiza kosztów - korzyści

W sądzie w Opolu zapadły wyroki za uprawę marihuany na wielką skalę. Dziewięciu mężczyzn Prokuratura Okręgowa w Opolu oskarżyła o udział w zorganizowanej grupie przestępczej oraz uprawę konopi indyjskich i handel narkotykami na wielką skalę.

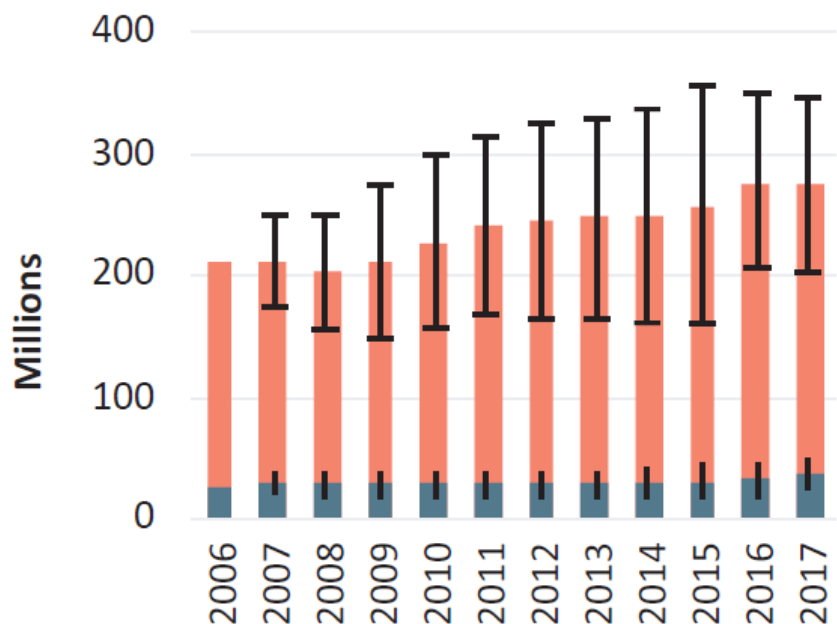
Na karę bezwzględnego więzienia został skazany jedynie główny oskarżony - 48-letni Tomasz G. z Opola. Dostał 4 lata. Siedmiu kolejnych oskarżonych sąd skazał na kary w zawieszeniu, jedna osoba została uniewinniona. Skazani muszą zapłacić również grzywny, części z nich sąd zasądził przepadek mienia.

Według śledczych udało się z niej uzyskać co najmniej 50 kilogramów marihuany wartej nie mniej niż milion 250 tysięcy złotych. Kolejna z nich zlokalizowała była w podopolskich Węgrach. Tam według prokuratury od listopada 2007 do stycznia 2010 roku udało się oskarżonym wyhodować konopie indyjskie, z których uzyskali 100 kg marihuany wartej na czarnym rynku 2 miliony 500 tysięcy złotych.

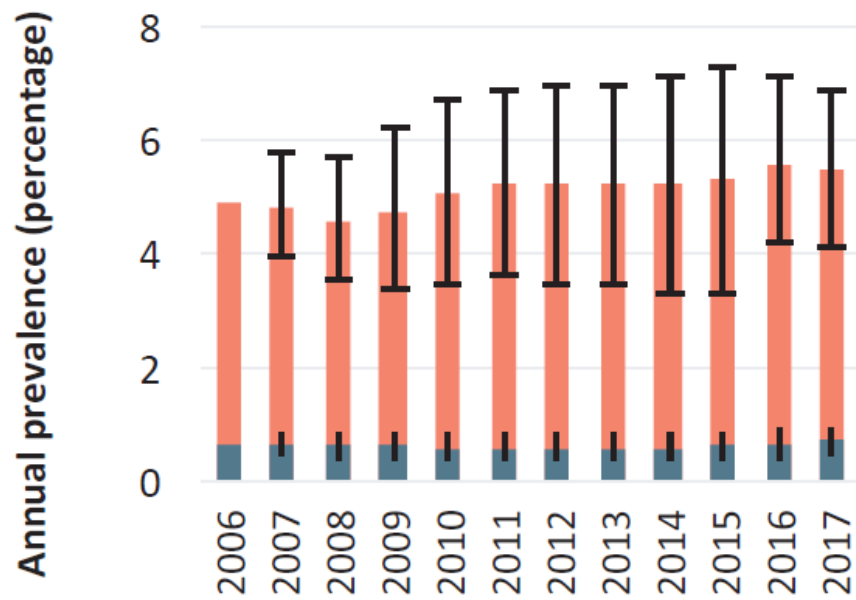
1 kg marihuany = 25 000 zł

Trendy w używaniu narkotyków – świat, 2006-2017

W 2017 r. ok. **271 mln ludzi** w wieku 15-64 używało narkotyków [5,5% światowej populacji w wieku 15-64 lat].

■ Number of people who use drugs
■ Number of people with drug use disorders

■ Prevalence of people who use drugs
■ Prevalence of people with drug use disorders

35 mln użytkowników narkotyków jest uzależnionych lub ma poważne problemy zdrowotne.

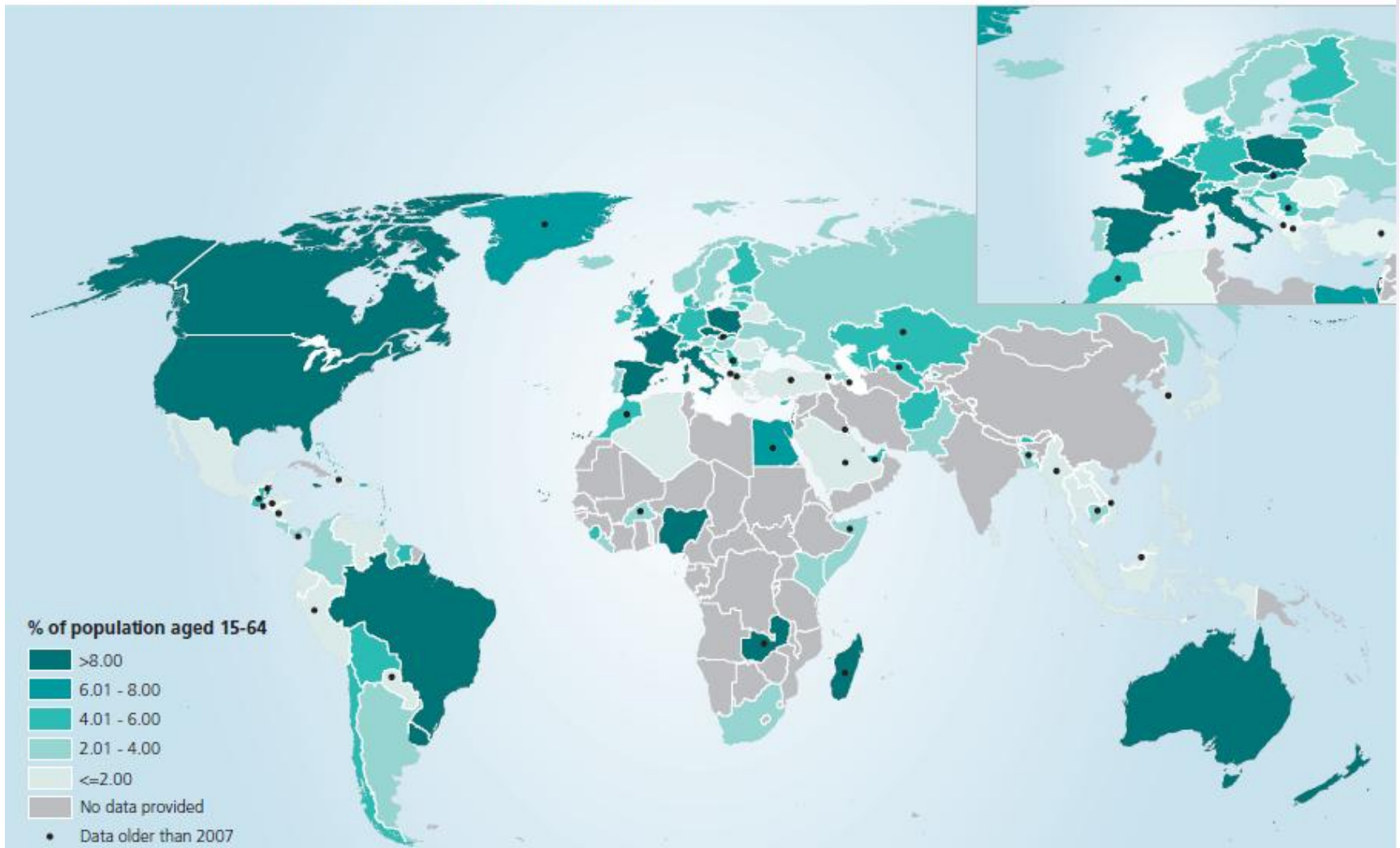
Używanie narkotyków na świecie 2013 – odsetek populacji w wieku 15-64 i liczby bezwzględne

	Percentage of population that has used the drug		Number of users (thousands)	
	low	high	low	high
Cannabis	2.7	4.9	128,480	232,070
Opioids	0.6	0.8	27,990	37,560
Opiates	0.3	0.4	12,920	20,460
Cocaine	0.3	0.4	13,800	20,730
Amphetamines	0.3	1.1	13,870	53,870
"Ecstasy"	0.2	0.6	9,340	28,390
All illicit drug use	3.4	7.0	162,000	329,000

Źródło: UNODC, World Drug Report 2014 i 2015.

Używanie *cannabises* na świecie – odsetek populacji w wieku 15-64

Use of cannabis in 2011 (or latest year available)

Źródło: UNODC, World Drug Report 2013.

Wskaźniki używania konopi indyjskich w różnych krajach

Kraj	Szacunkowe wskaźniki używania			
	Rok przeprowadzenia sondażu	Ogólna populacja		Młodzież szkolna
		W ciągu całego życia, osoby dorosłe (15-64)	W ciągu ostatnich 12 miesięcy, młode osoby dorosłe (15-34)	W ciągu całego życia, uczniowie (15-16)
		%	%	%
Belgia	2013	15,0	10,1	18
Bułgaria	2016	8,3	10,3	27
Czechy	2016	26,6	19,4	37
Dania ⁽¹⁾	2017	38,4	15,4	12
Niemcy ⁽²⁾	2015	27,2	13,3	19
Estonia	2008	–	13,6	25
Irlandia	2015	27,9	13,8	19
Grecja ⁽²⁾	2015	11,0	4,5	9
Hiszpania	2015	31,5	17,1	31
Francja	2016	41,4	21,5	31
Chorwacja	2015	19,4	16,0	21
Włochy	2017	33,1	20,7	19
Cypr	2016	12,1	4,3	7
Łotwa	2015	9,8	10,0	17
Litwa	2016	10,8	6,0	18
Luksemburg	2014	23,3	9,8	16
Węgry ⁽²⁾	2015	7,4	3,5	13
Malta	2013	4,3	–	13
Holandia	2016	25,2	15,7	22
Austria	2015	23,6	14,1	20
Polska	2014	16,2	9,8	24
Portugalia	2016	11,0	8,0	15
Rumunia	2016	5,8	5,8	8
Słowenia	2012	15,8	10,3	25
Słowacja	2015	15,8	9,3	26
Finlandia	2014	21,7	13,5	8
Szwecja ^(1,3)	2016	15,1	7,3	5
Wielka Brytania ^(1,4)	2016	29,6	11,5	19
Turcja	2011	0,7	0,4	–
Norwegia ⁽¹⁾	2016	20,6	8,6	7
Unia Europejska	–	26,3	14,1	–

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2018.

Popyt na konopie indyjskie w Europie

Konopie indyjskie

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **24,7 mln**
7,4 %

Przynajmniej
jednokrotne
użycie w ciągu
całego życia **91,2 mln**
27,4 %

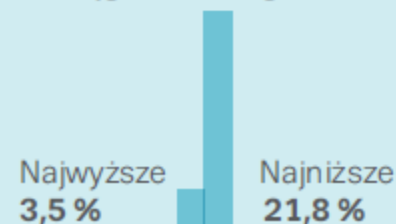

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **17,5 mln** 71%
14,4 %

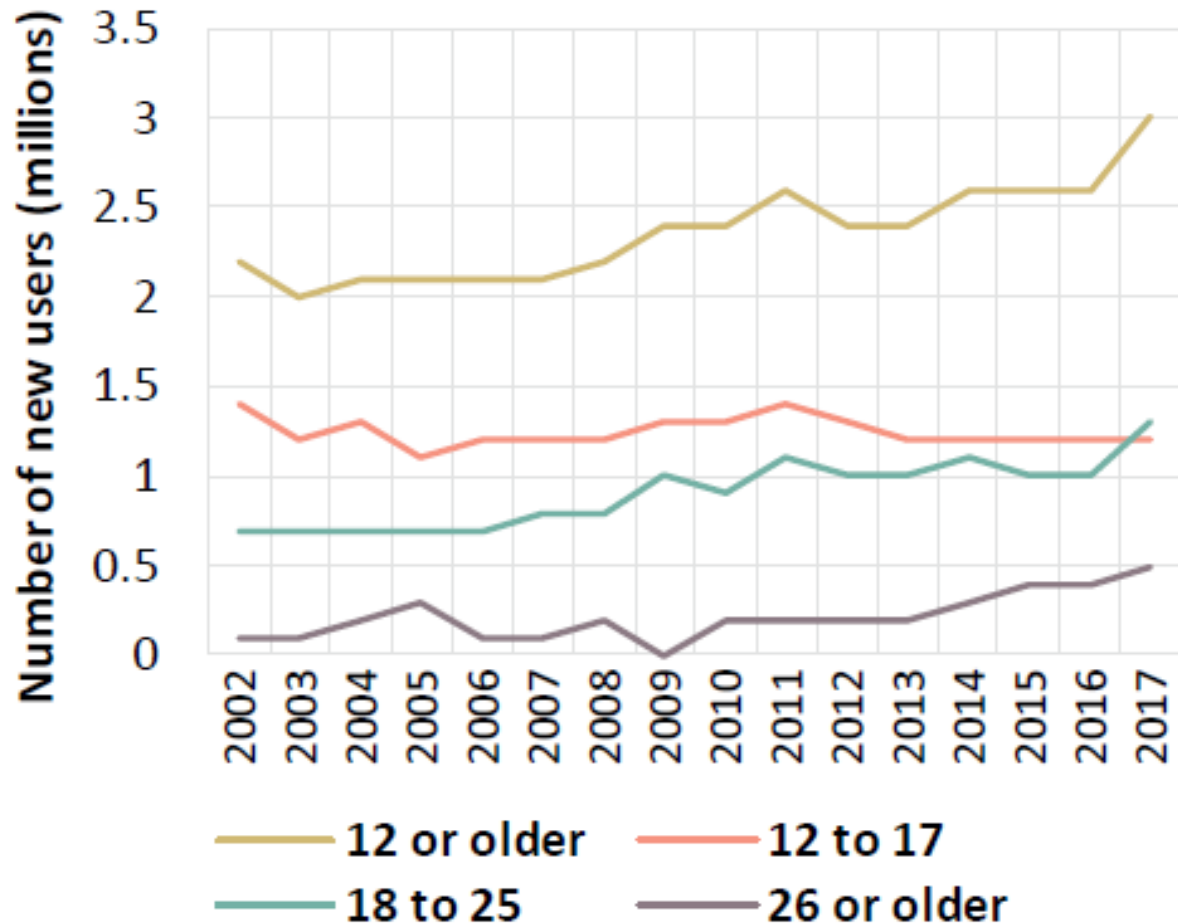
Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

+ 0,7 mln
w ciągu roku

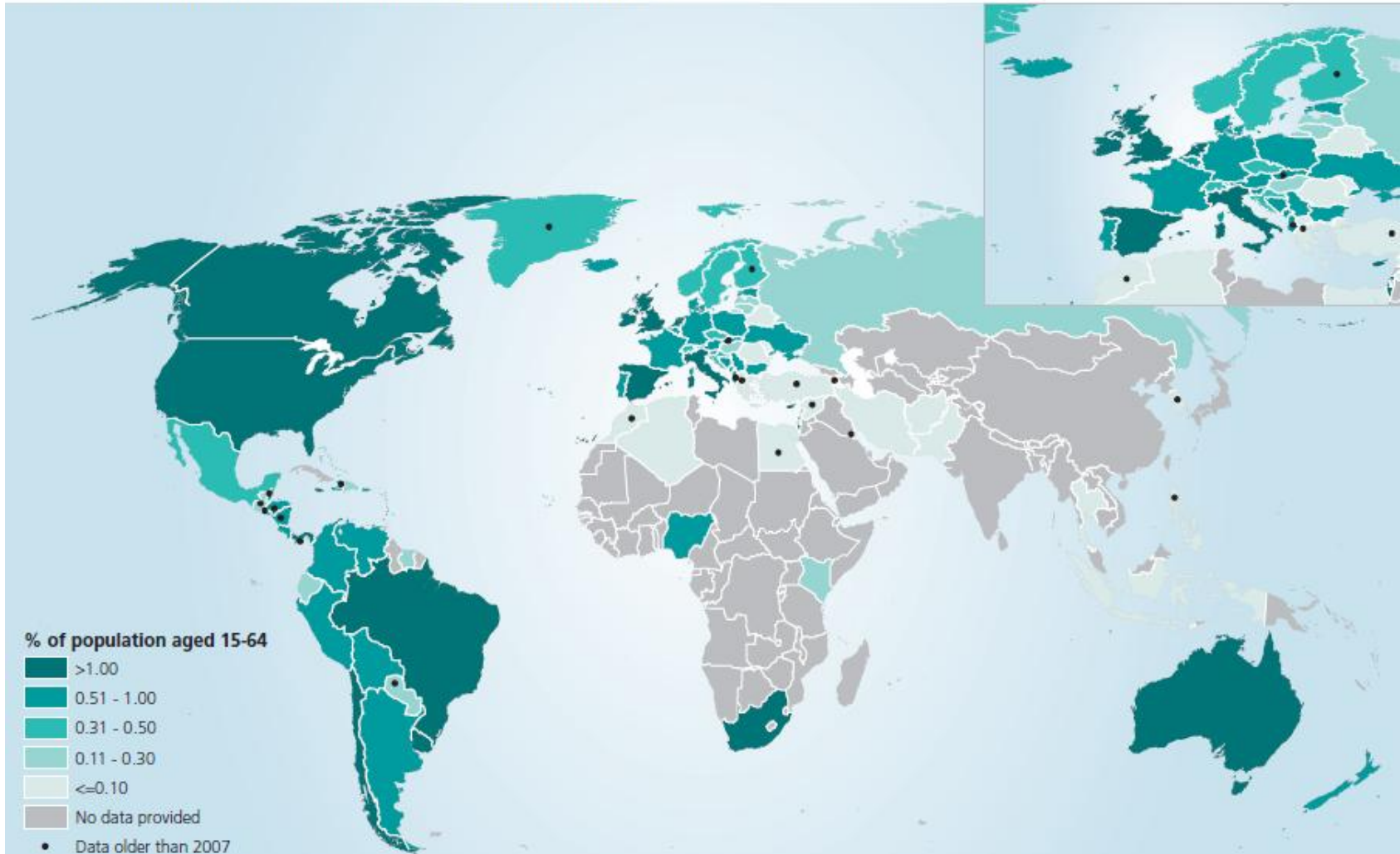
+ 0,3 mln

Użycie konopi indyjskich w USA - osoby w wieku 12 lat i więcej, 2002–2017

Używanie kokainy na świecie – odsetek populacji w wieku 15-64

Use of cocaine in 2011 (or latest year available)

Źródło: UNODC, World Drug Report 2013.

Popyt na kokainę w Europie

Kokaina

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **3,9 mln**
1,2 %

Przynajmniej
jednokrotne
użycie w ciągu
całego życia **18 mln**
5,4 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **2,6 mln** 67%
2,1 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najwyższe 0,2 % Najniższe 4,7 %

+ 0,4 mln

+ 0,3 mln

Popyt na MDMA (*ecstasy*) w Europie

MDMA

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

2,6 mln
0,8 %

Przynajmniej
jednokrotne
użycie w ciągu
całego życia

13,7 mln
4,1 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku

2,1 mln 81%
1,7 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najwyższe
0,2 %

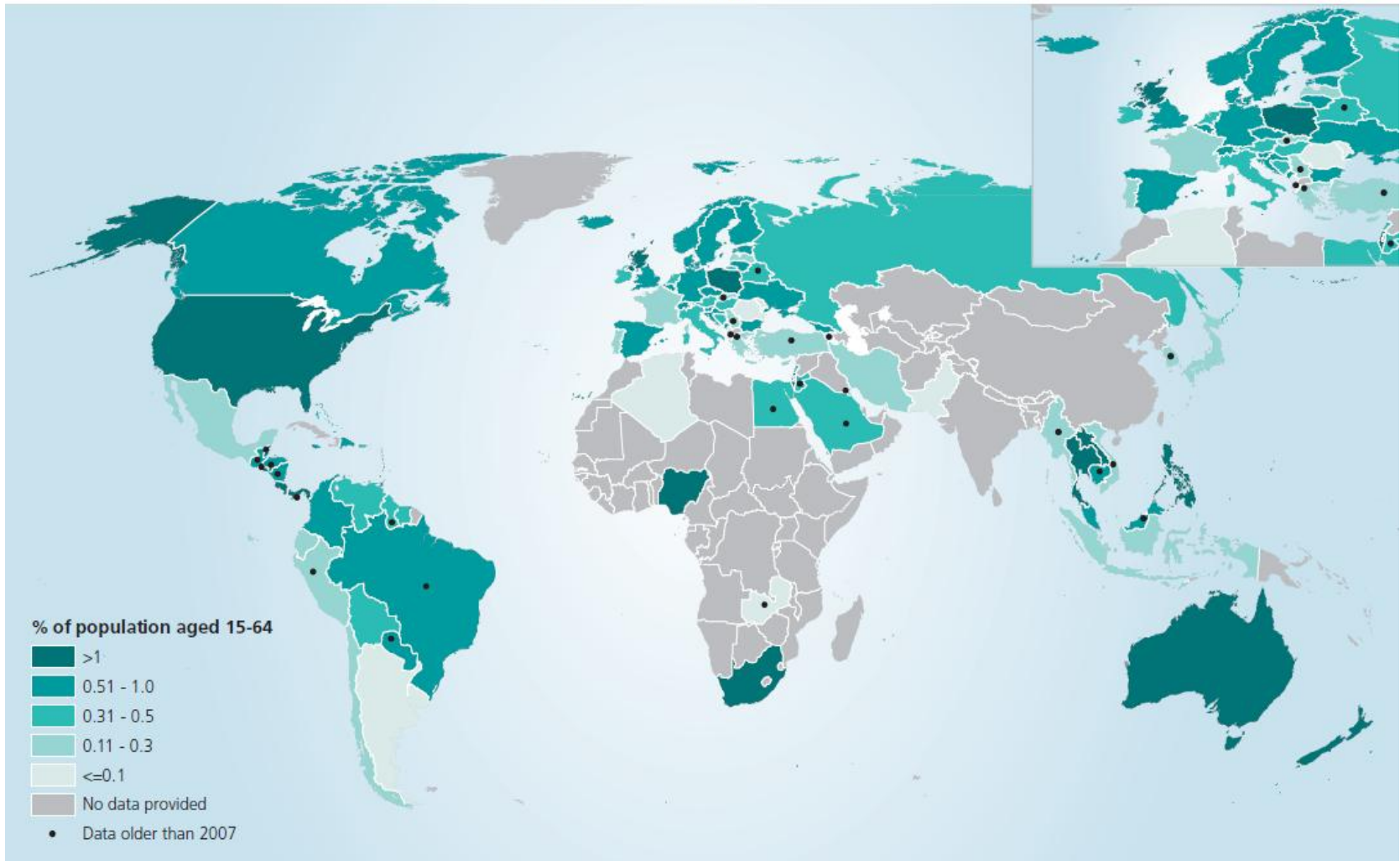
Najniższe
7,1 %

bez zmian

- 0,1 mln

Używanie amfetaminy na świecie – odsetek populacji w wieku 15-64

Use of amphetamines in 2011 (or latest year available)

Popyt na amfetaminy w Europie

Amfetaminy

Osoby dorosłe (15-64 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **1,7 mln**
0,5 %

Przynajmniej
jednokrotne
użycie w ciągu
całego życia **12,4 mln**
3,7 %

Młode osoby dorosłe (15-34 lat)

Używanie
w ciągu
ostatniego roku **1,2 mln** **71%**
1 %

Krajowe oszacowania dotyczące
używania w ciągu ostatniego roku

Najwyższe
0 %

Najniższe
3,9 %

bez zmian

bez zmian

Popyt na opioidy (m.in. morfinę i heroinę) w Europie

Opioidy

Osoby wysoce
ryzykownie używające
opiodów

1,3 mln

654 000

W 2017 r. 654 000 osób
używających opiodów
otrzymało leczenie
substytucyjne

Zgłoszenia na leczenie uzależnienia

Główny narkotyk
dotyczący około 35%
wszystkich wniosków o
leczenie uzależnienia od
narkotyków w Unii
Europejskiej

35 %

Przedawkowania ze
skutkiem śmiertelnym

85 %

Opioidy wykrywa się
w 85% przypadków
przedawkowania ze
skutkiem śmiertelnym

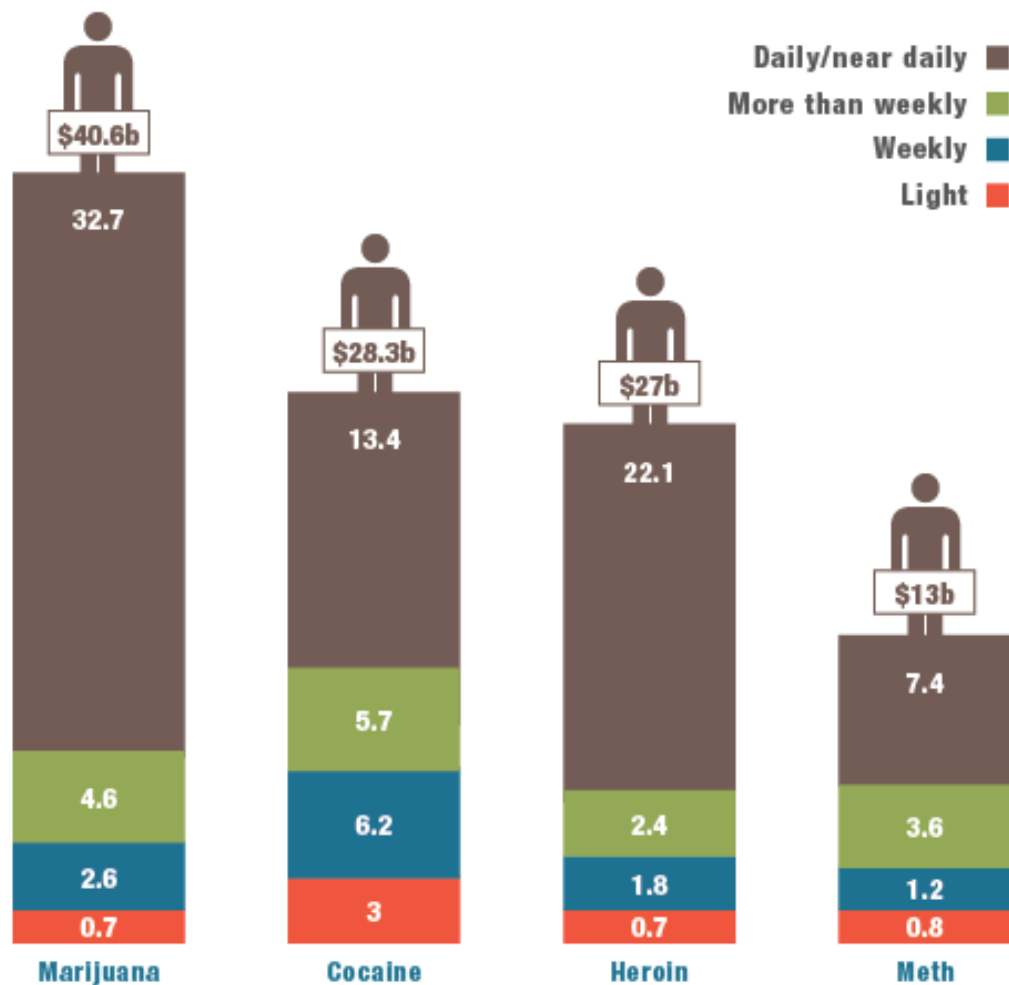

bez zmian

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2019.

Wydatki nabywców 4 najpopularniejszych narkotyków w USA, 2010

W USA w 2010 r. łączne wydatki na marihuanę, kokainę, heroinę i metamfetaminę wyniosły **101 mld USD**.

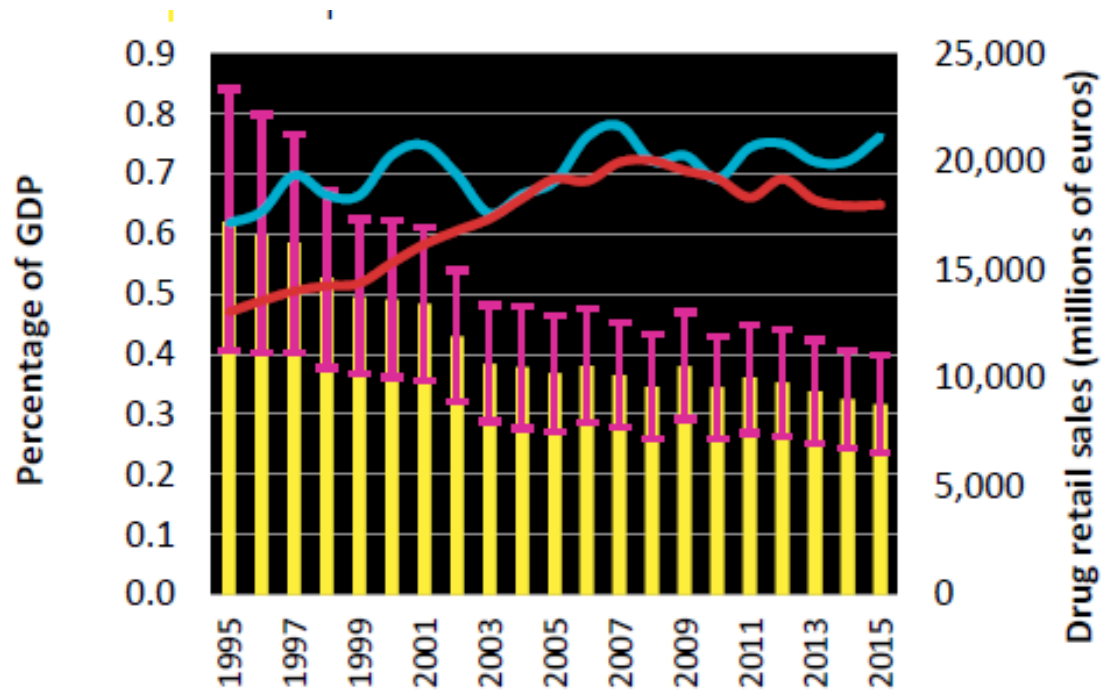
Wydatki na zakup marihuany w USA, 2010

Wydatki na marihuanę w USA w 2010 r. szacowane były w przedziale 30-60 mld USD. RAND Corporation podaje kwotę **40,8 mld USD**.

Biorąc pod uwagę fakt, że liczba użytkowników marihuany wynosi ok. 24,5 mln, wydatki na 1 użytkownika wynoszą ok. **1666 USD rocznie**.

Wydatki gospodarstw domowych na narkotyki w 21 krajach europejskich , 1995-2015

- Drug purchases as a percentage of GDP (21 European Union countries), including 95 per cent confidence-interval
- Drug purchases in 21 European Union countries in current euros
- Drug purchases in 21 European Union countries in constant euros

Skutki zażywania narkotyków

Liczba osób leczonych z uzależnienia od narkotyków w Europie w 2017 r.

Leczenie ambulatoryjne

Wyspecjalizowane ośrodki leczenia
(973 000)

Podstawowa/ogólna opieka
zdrowotna lub opieka psychiatryczna
(180 000)

Ośrodki
niskoprogowe
(88 000)

Pozostałe miejsca
(18 000)

Leczenie stacjonarne

Stacjonarne
szpitalne
(64 000)

Spółeczności
terapeutyczne
(26 000)

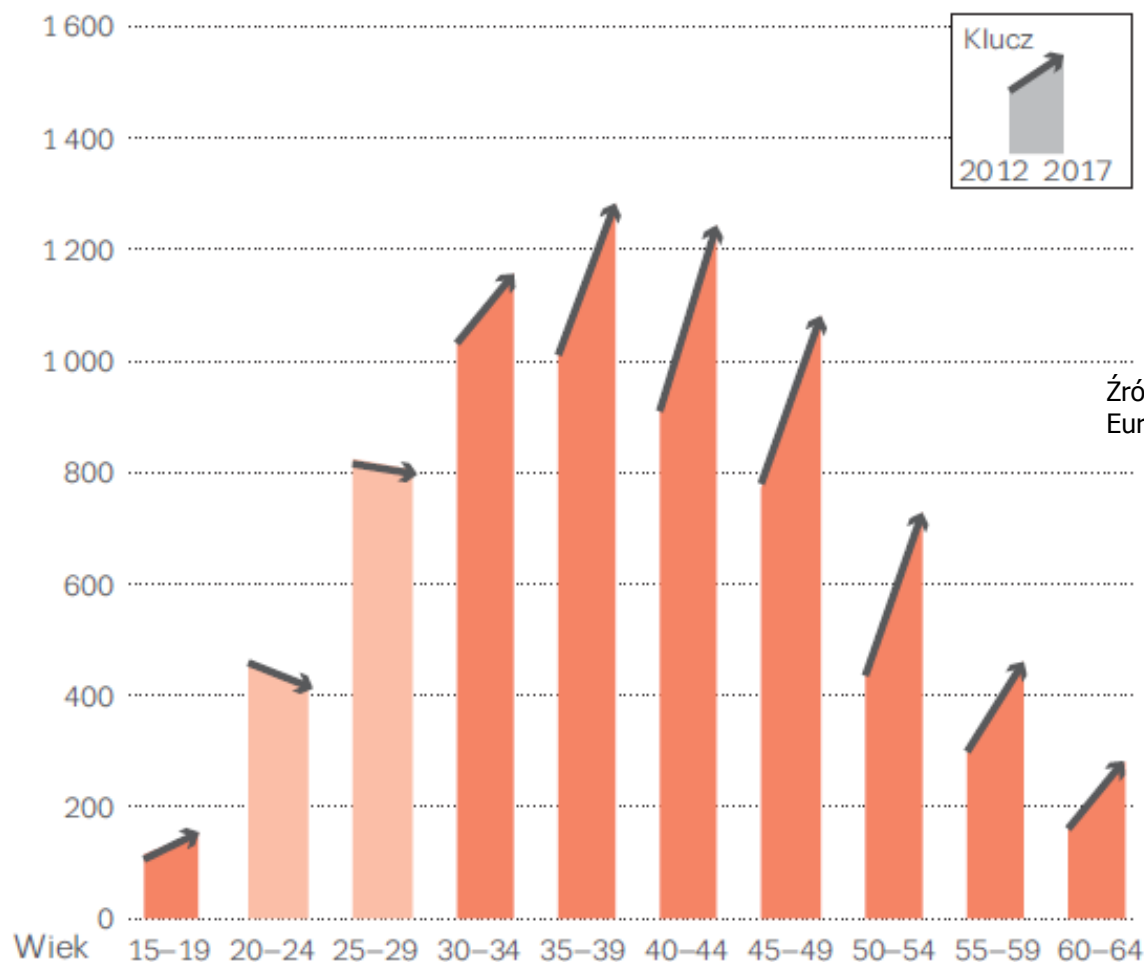
Pozostałe miejsca
(9 000)

Stacjonarne
nieszpitalne
(16 000)

Zakłady karne

(81 000)

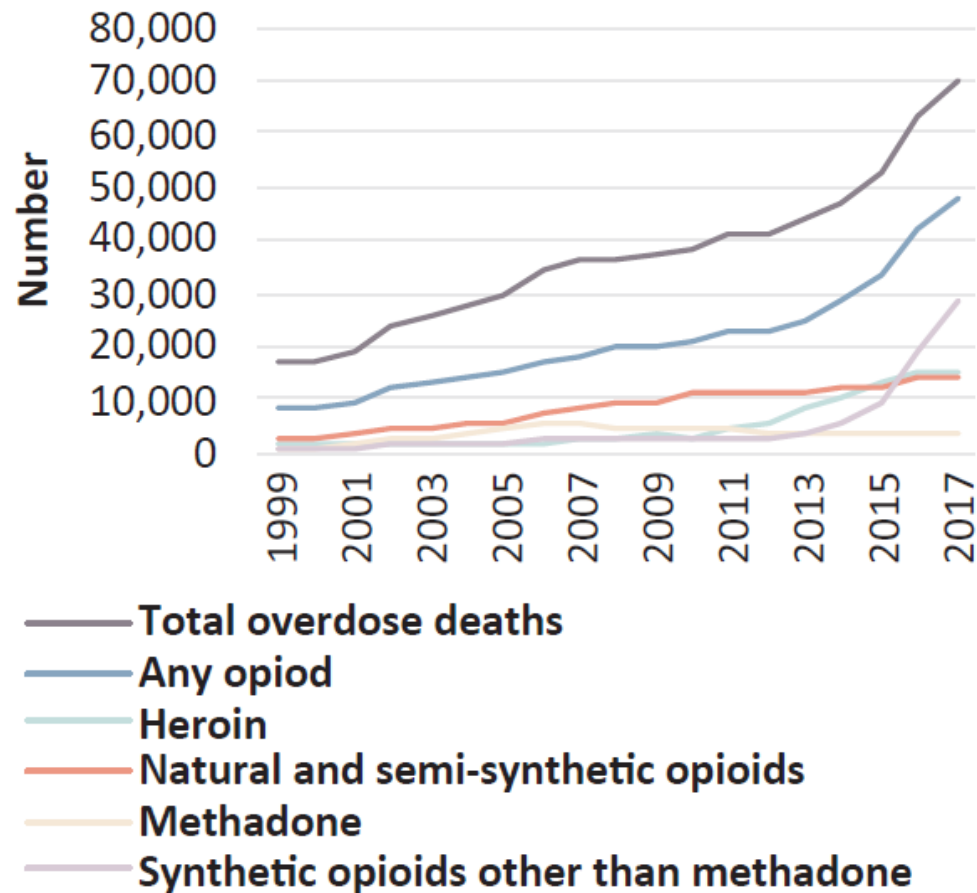
Liczba zgonów spowodowanych narkotykami w Europie w 2012 i 2017 r.

Źródło: EMCDDA,
Europejski raport narkotykowy 2019.

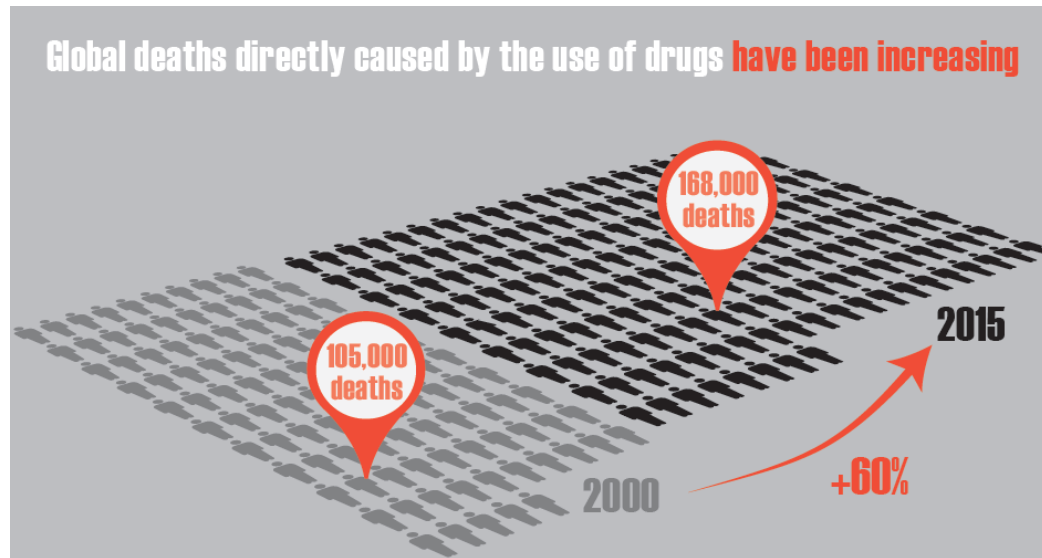
Szacuje się, że w 2017 r. na terenie Unii Europejskiej doszło do co najmniej 8 238 przypadków przedawkowania ze skutkiem śmiertelnym, w które zaangażowany był przynajmniej jeden niedozwolony środek odurzający

Zgony związane z przedawkowaniem opioidów w USA, 1999–2017

Wartość życia ludzkiego

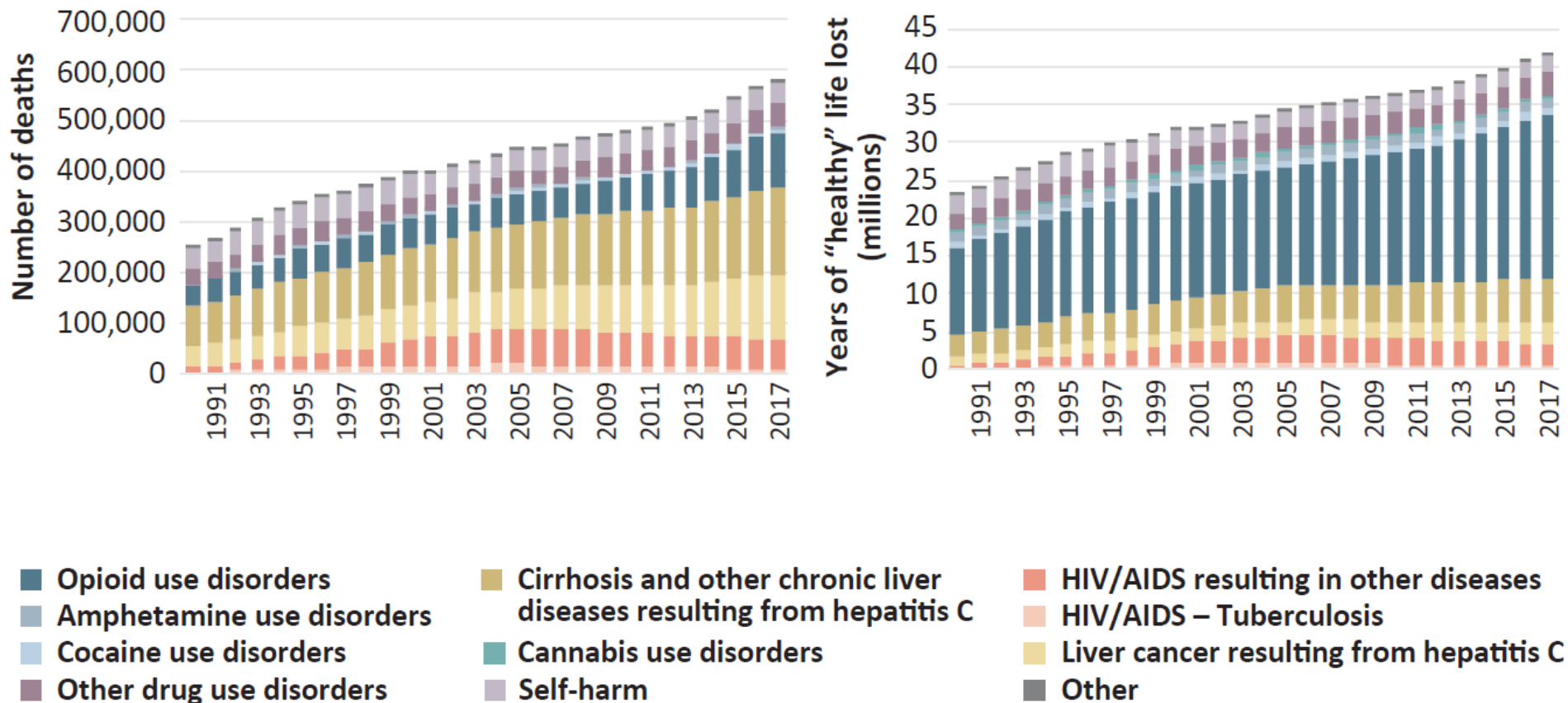
Thaler i Rosen (1976)	1 000 000 USD
Anderson (1991)	6 100 000 USD
Moore i Viscusi (1988)	7 300 000 USD
Viscusi (2013)	9 100 000 USD
US Transportation Department (2015)	9 400 000 USD

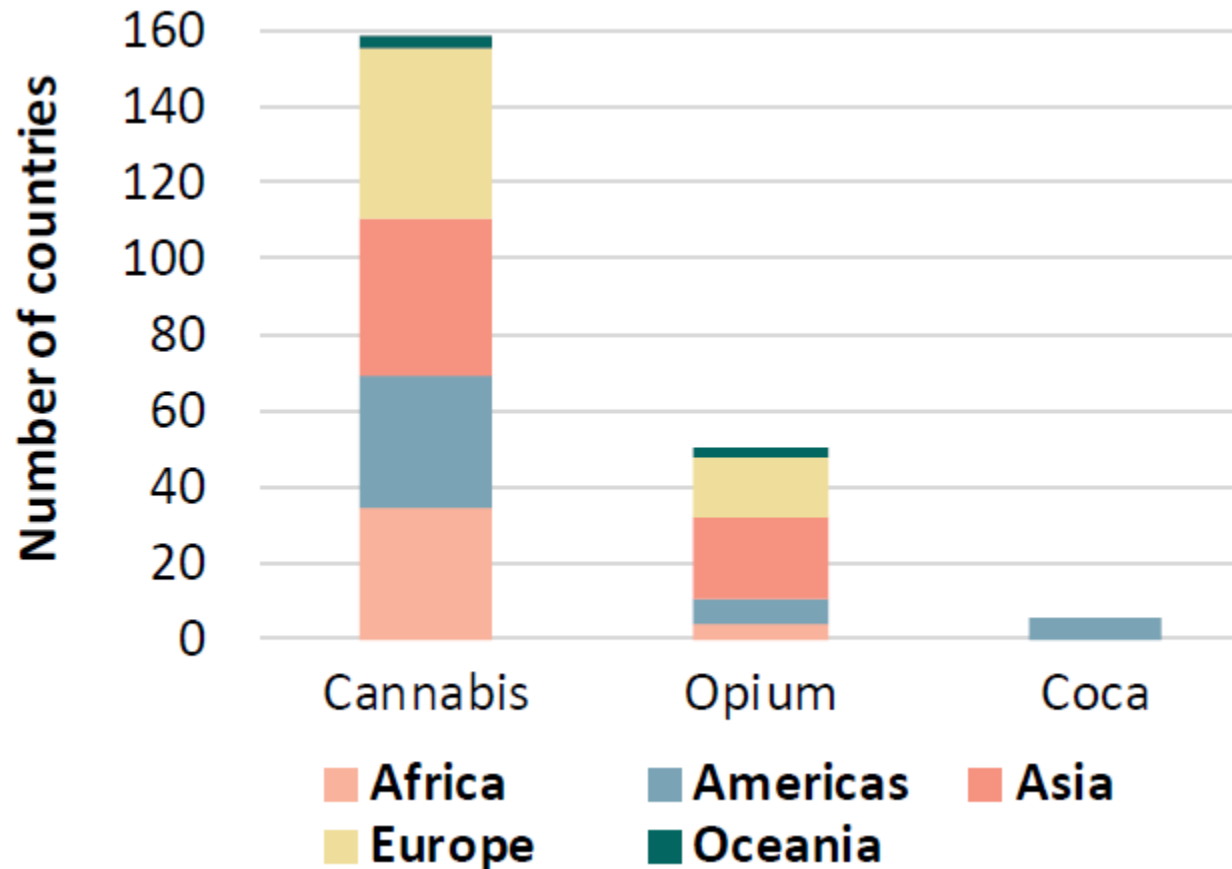
Źródło: UNODC,
World Drug Report 2018.

Zgony i utracone lata zdrowego życia w wyniku używania narkotyków – świat, 1990-2017

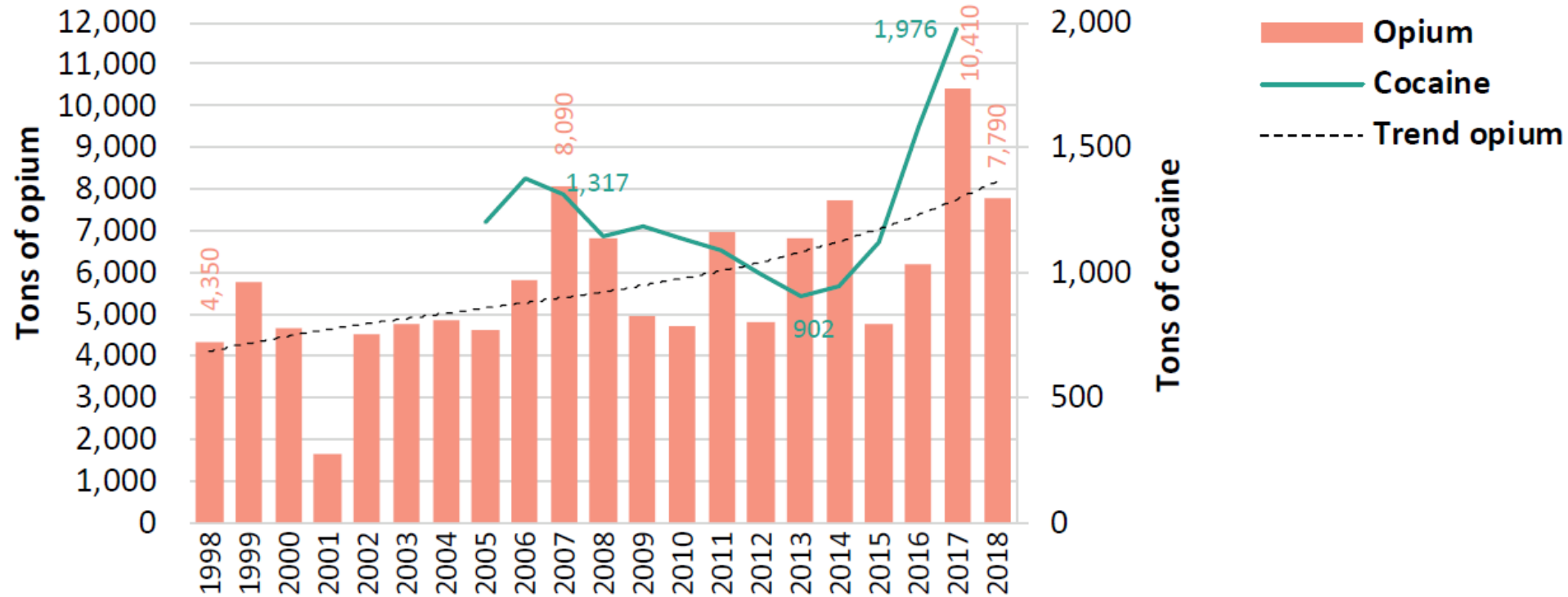
W 2017 r. odnotowano ok. **585 000 zgonów powiązanych z używaniem narkotyków.**

Liczba państw raportujących uprawy roślin wykorzystywanych do produkcji narkotyków

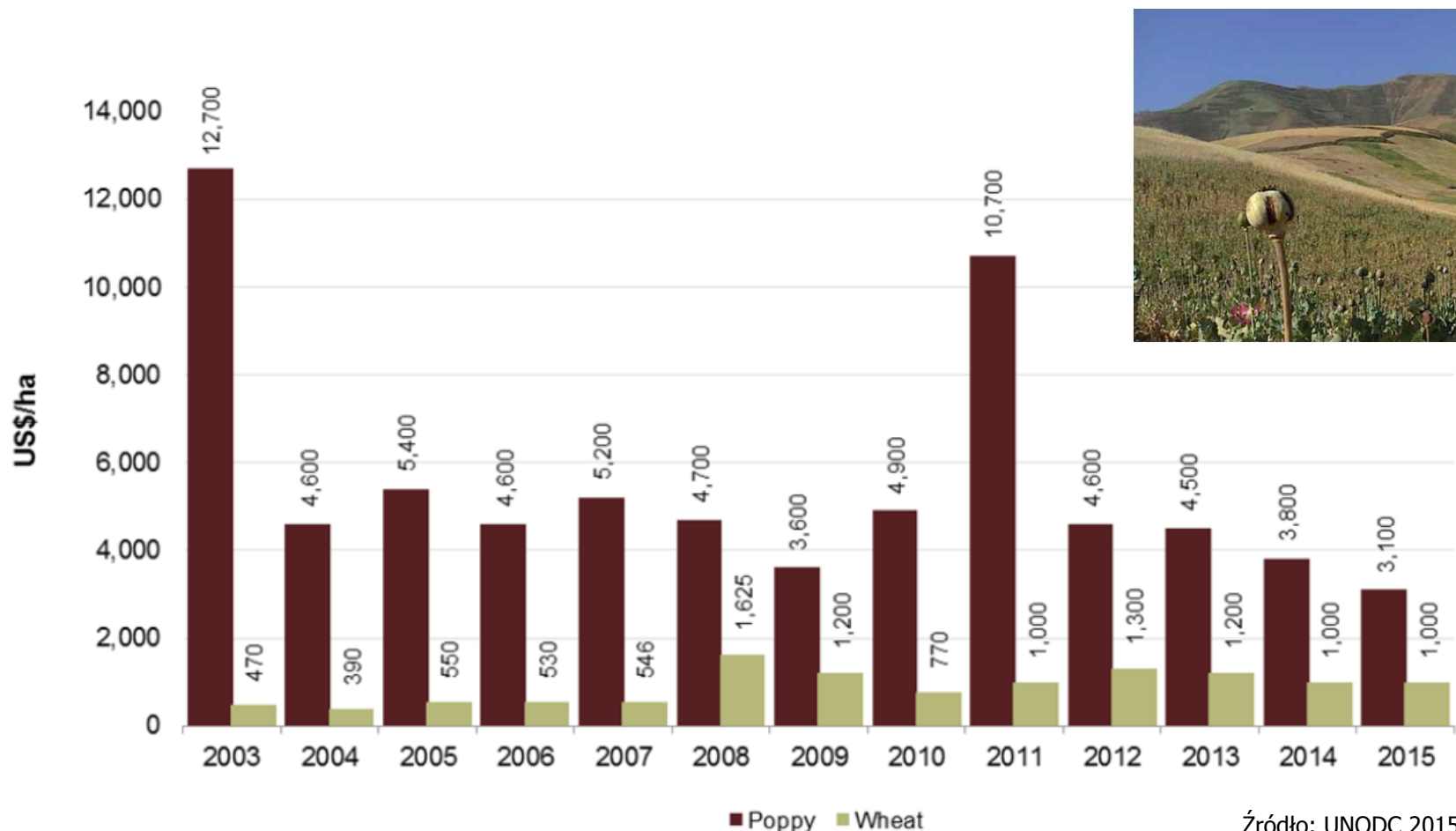

Światowa produkcja opium i kokainy, 1998–2018

Źródło: UNODC, World Drug Report 2019.

Opłacalność produkcji opium w relacji do pszenicy w Afganistanie

Uprawa opium w Afganistanie: **154 tys. ha** (2012) i **209 tys. ha** (2013)
Relacja dochodu brutto (i netto) przy uprawie pszenicy i opium: **1:4** (**1:6**)

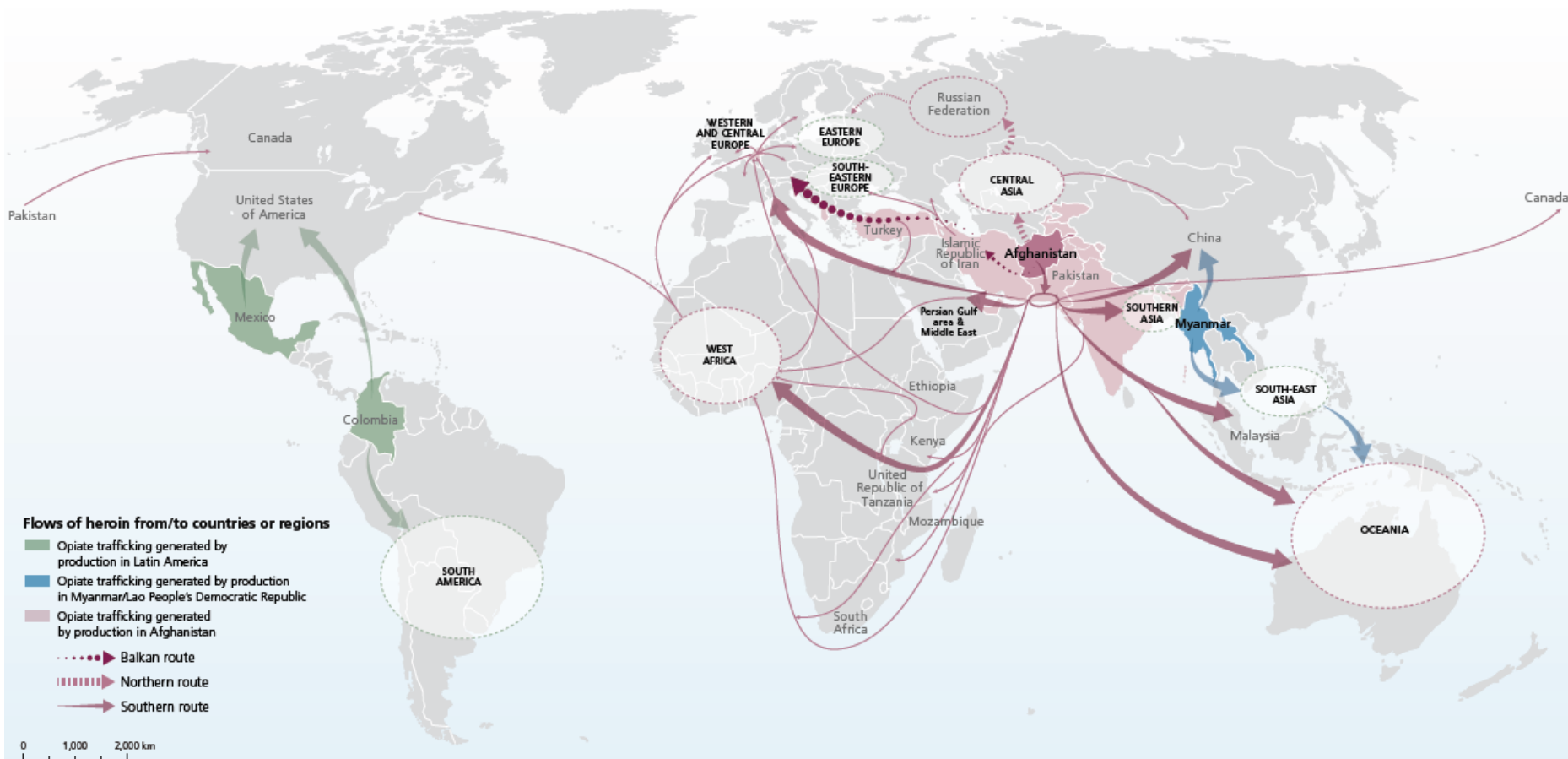
Rola opium w gospodarce Afganistanu

	Gross value US\$ (rounded)	Net value US\$ (rounded)	Net value in relation to GDP
Value of the opiate economy	1.56 billion (1.2-2.2 billion)	1.49 billion (1-2.1 billion)	7.1%
Value of opiates potentially available for export	1.48 billion	1.41 billion	6.7%
Farm-gate value of opium ¹	0.57 billion	-	3%
Value of domestic market	0.08 billion	0.08 billion	0.4 %
Export value of 1 kg of opium ²	720	720	
Export value of 1 kg of morphine/heroin	4,100	3,750	

Źródło: UNODC 2015.

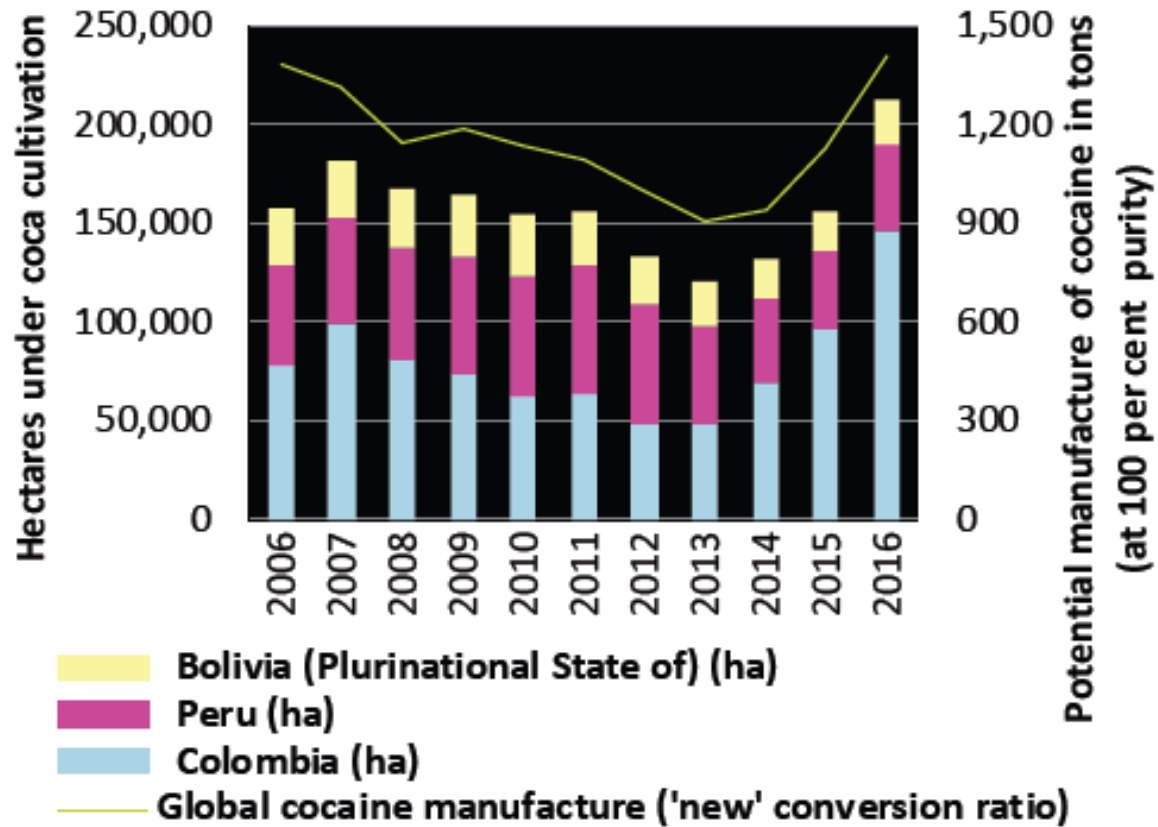

Główne szlaki przemytu opiatów

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

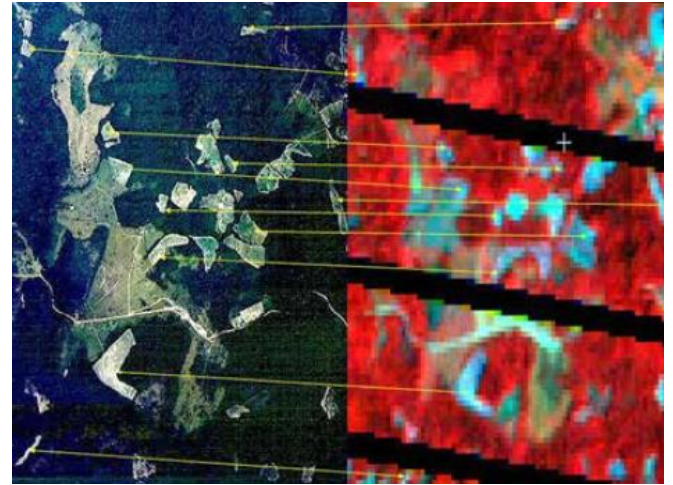
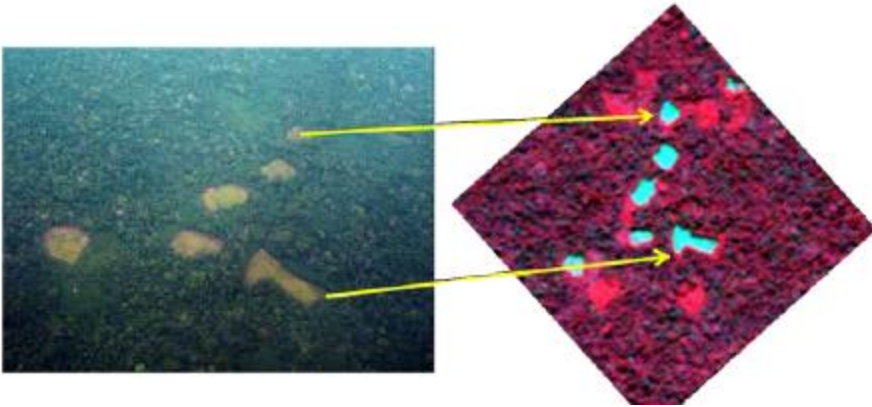
Uprawa krzewów koki

Źródło: UNODC, World Drug Report 2018.

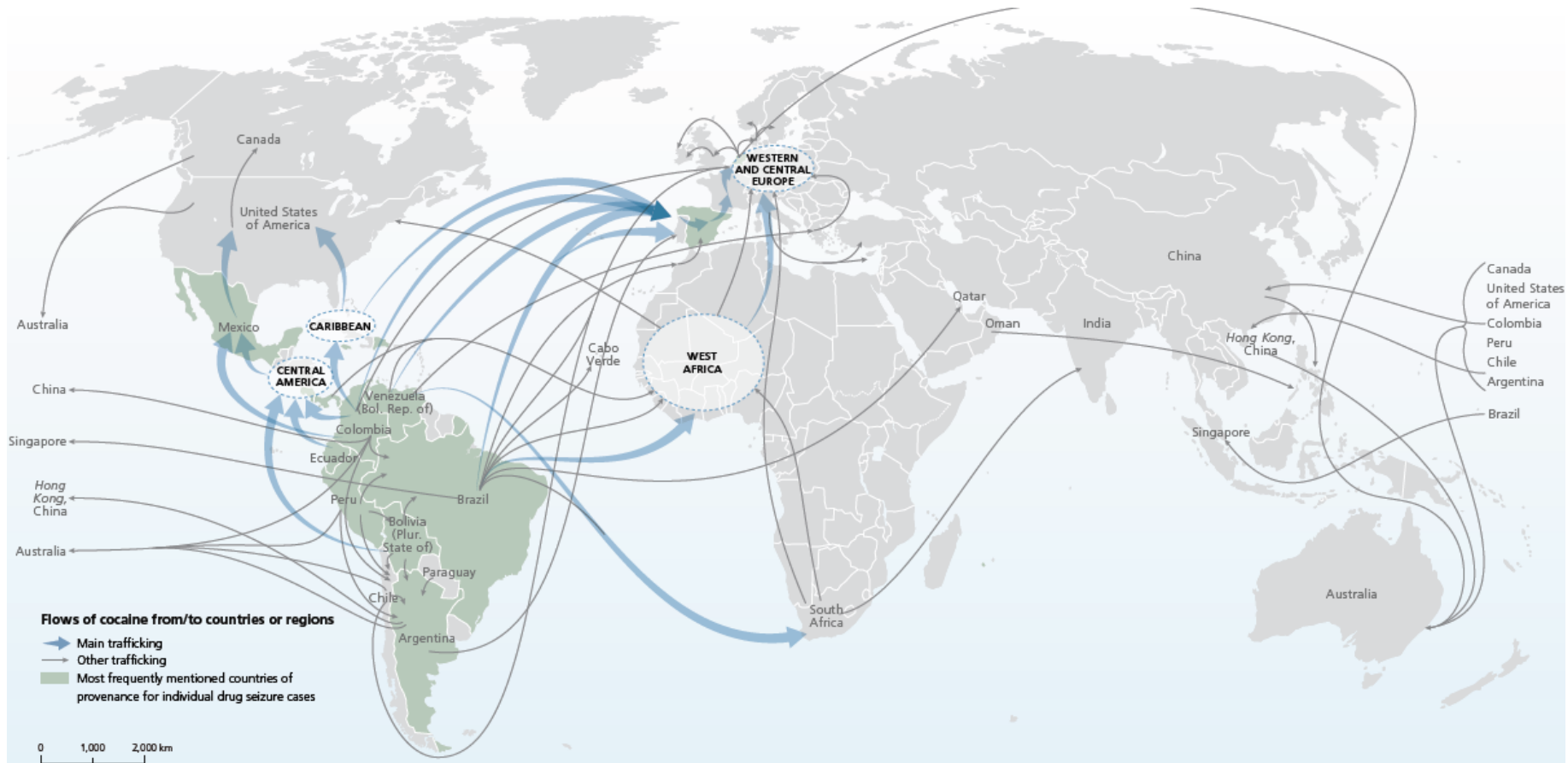

Uprawa koki w Kolumbii

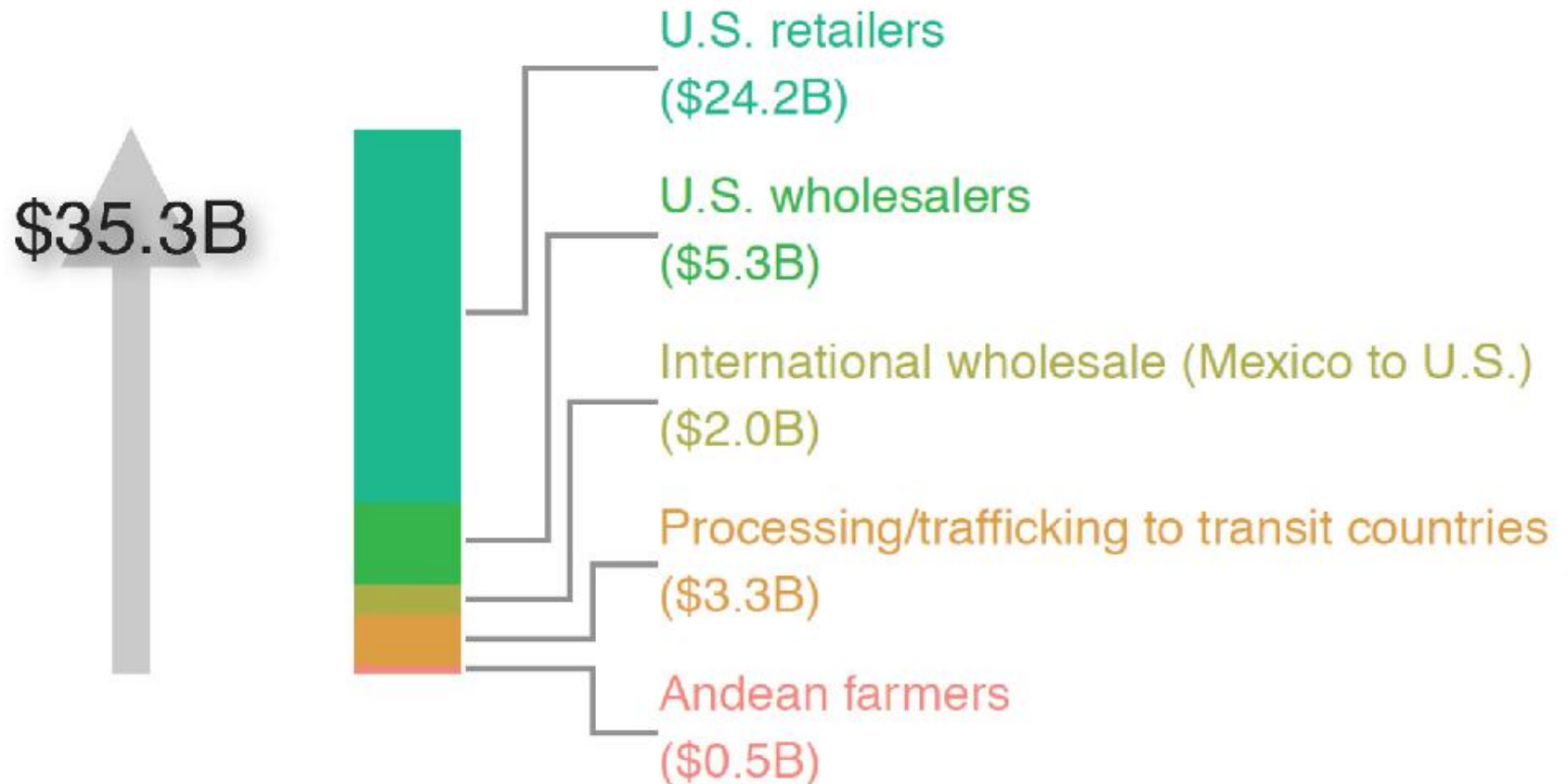
Uprawa koki w Kolumbii: **48 tys. ha** (2013)
Liczba gospodarstw domowych zaangażowanych
w uprawę koki: **62 tys.**

Główne szlaki przemytu kokainy

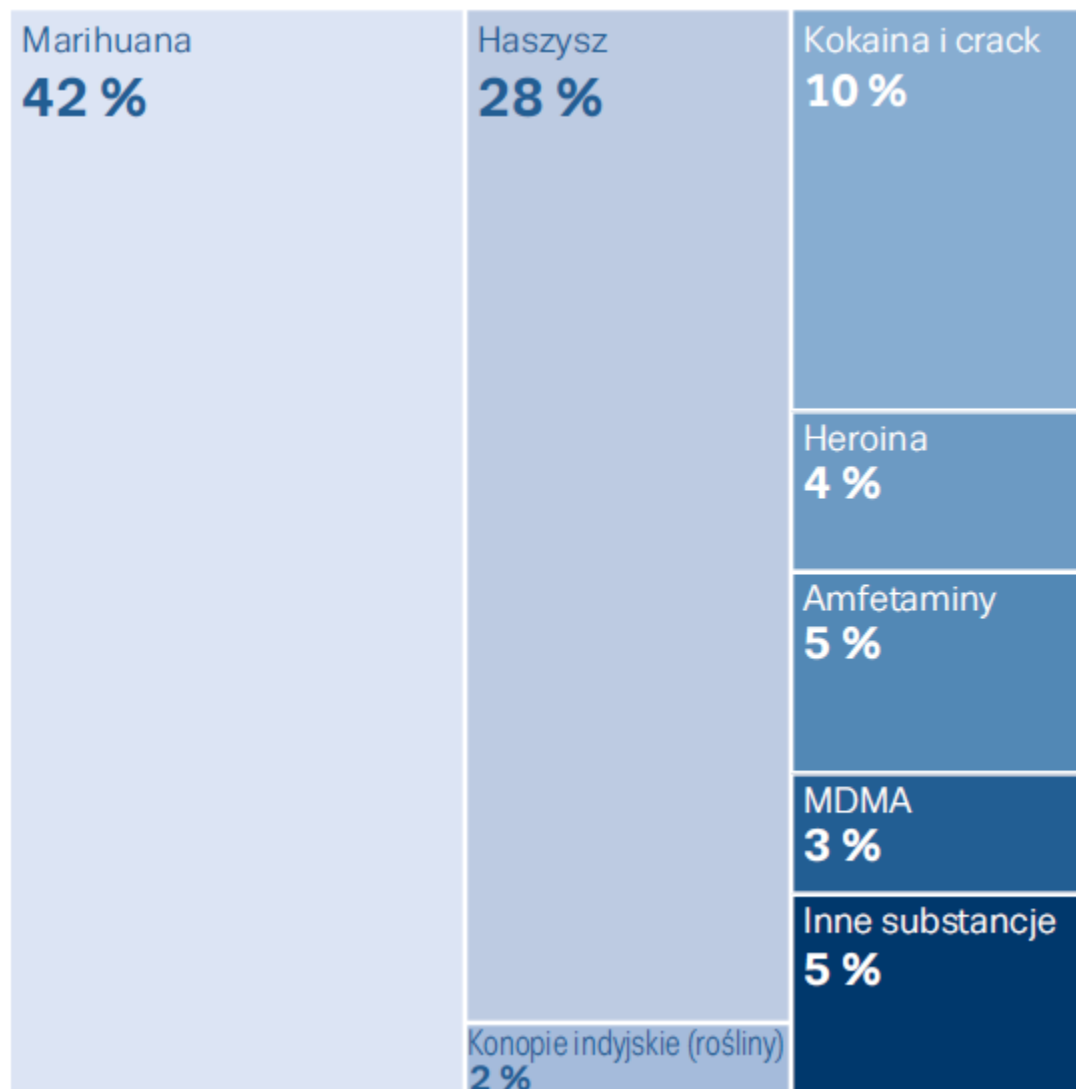

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

Dochody w łańcuchu dostaw kokainy do USA

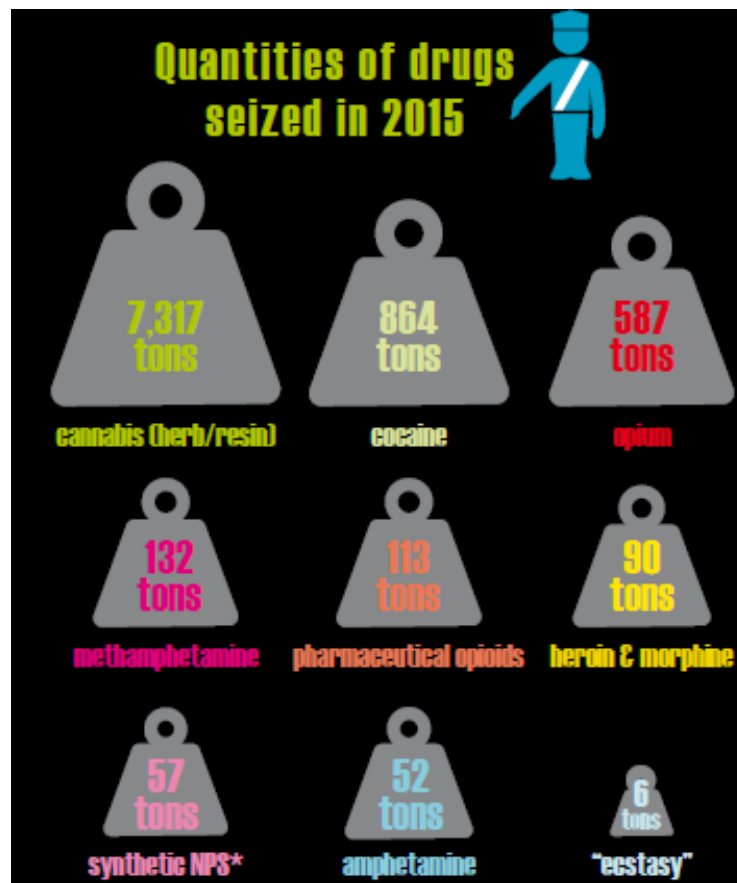

Zgłoszone konfiskaty narkotyków w Europie, 2017

W 2017 r. w Europie zgłoszono ponad 1,1 miliona konfiskat narkotyków.

Ilość skonfiskowanych narkotyków w 2015 r.

* 57 tons of which 34 tons represent seizures of GBL, ketamine and other medicines, see booklet 4.

Przemyt narkotyków – kraje pochodzenia

Most frequently mentioned countries of provenance^a for individual drug seizure cases^b, by drug type (all modes of transportation), 2001-2012

Rank	Cannabis	Cocaine (base, salts and crack)	Heroin	ATS
1	Morocco	Brazil	Afghanistan	Netherlands
2	Afghanistan	Colombia	Pakistan	Lao People's Democratic Republic
3	Jamaica	Argentina	Tajikistan	Germany
4	Netherlands	Dominican Republic	Albania	United Kingdom
5	South Africa	Venezuela (Bolivarian Republic of)	Turkey	Myanmar
6	Paraguay	Peru	Netherlands	Cambodia
7	Ghana	Jamaica	Iran (Islamic Republic of)	Iran (Islamic Republic of)
8	Spain	Bolivia (Plurinational State of)	India	Belgium
9	Nepal	Costa Rica	Thailand	China
10	Albania	Netherlands	Kyrgyzstan	United States
11	Algeria	Ecuador	Belgium	Hong Kong, China
12	Mozambique	Mexico	Bulgaria	Malaysia
13	Pakistan	Panama	Kazakhstan	Bulgaria
14	Honduras	Nigeria	Germany	Poland
15	India	Ghana	Nigeria	France
16	Iran (Islamic Republic of)	Spain	Greece	Denmark
17	Kazakhstan	Guinea	Uzbekistan	Czech Republic
18	Haiti	Chile	Myanmar	Canada
19	United States	Senegal	Spain	Syrian Arab Republic
20	France	Trinidad and Tobago	Hong Kong, China	Lithuania

Ceny marihuany w USA (w USD za 1 g)

Year	Price per Gram (\$2010)
2000	7.14
2001	6.95
2002	7.48
2003	7.49
2004	7.50
2005	7.16
2006	6.98
2007	7.09
2008	6.72
2009	6.99
2010	7.11

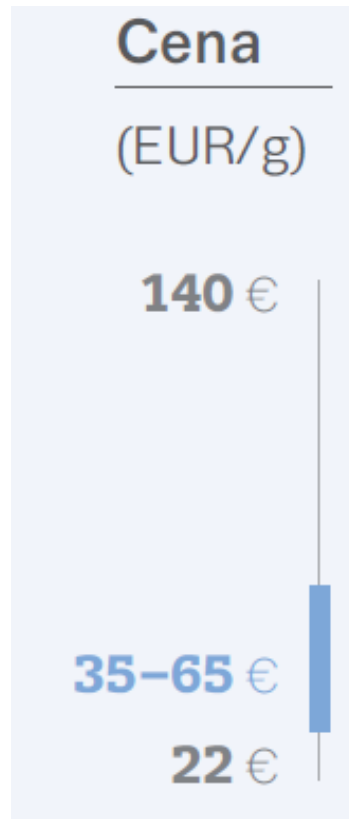
11,29 USD (2019)

Ceny narkotyków w Europie

MARIHUANA

HEROINA

KOKAINA

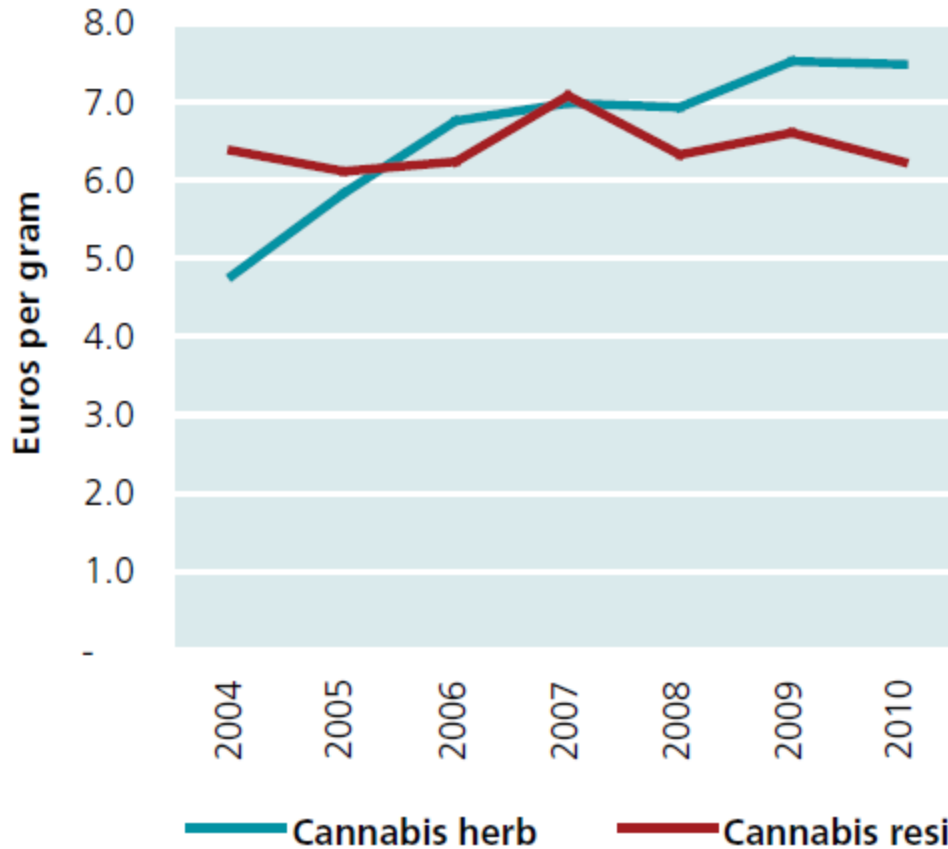
AMFETAMINA

1 EUR = 4,29 PLN

Ceny detaliczne 1 g *cannabis* /w strefie euro/

Fig. 37. Unweighted average of cannabis retail prices (adjusted for inflation) for European countries in the eurozone

1 g u producenta

= 0,10 EUR

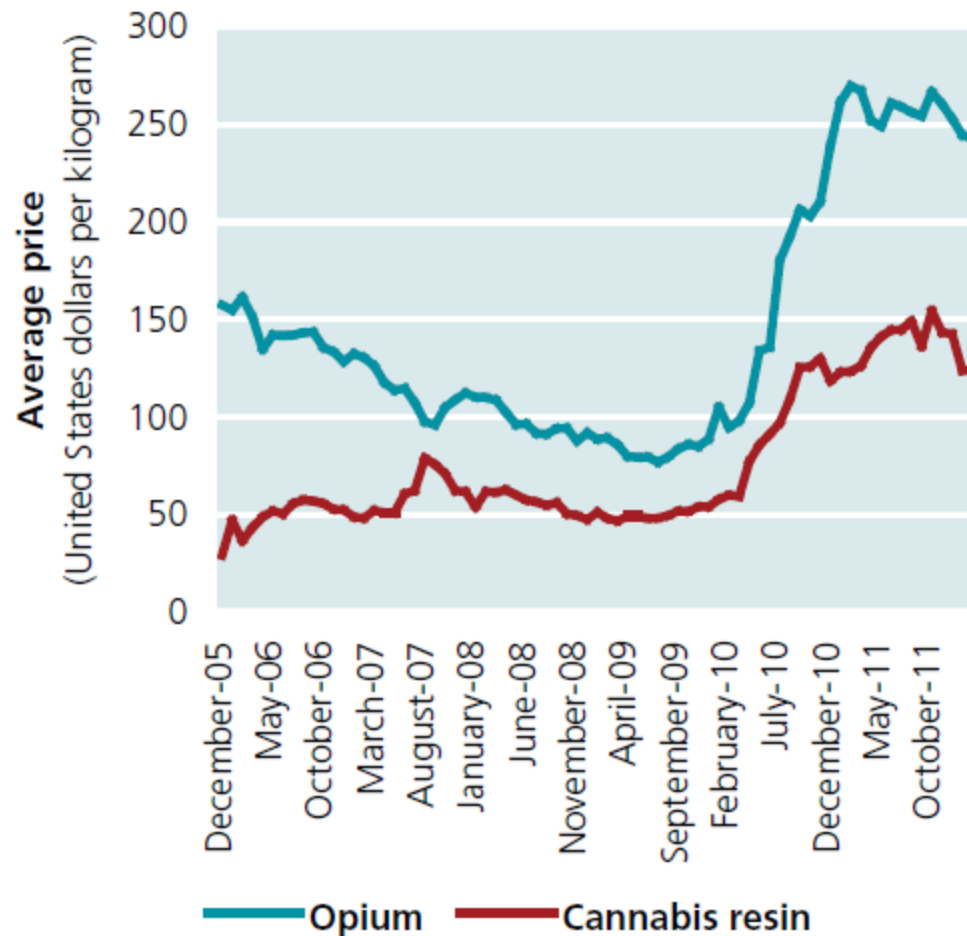
1 g w detalu

= 6 – 7 EUR

Source: UNODC data from the annual report questionnaire (2004-2010); International Monetary Fund.

Ceny 1 kg opium i *cannabis* /w Afganistanie/

Fig. 33. Average farm-gate prices for opium and cannabis resin (first "garda") in Afghanistan, 2005-2011

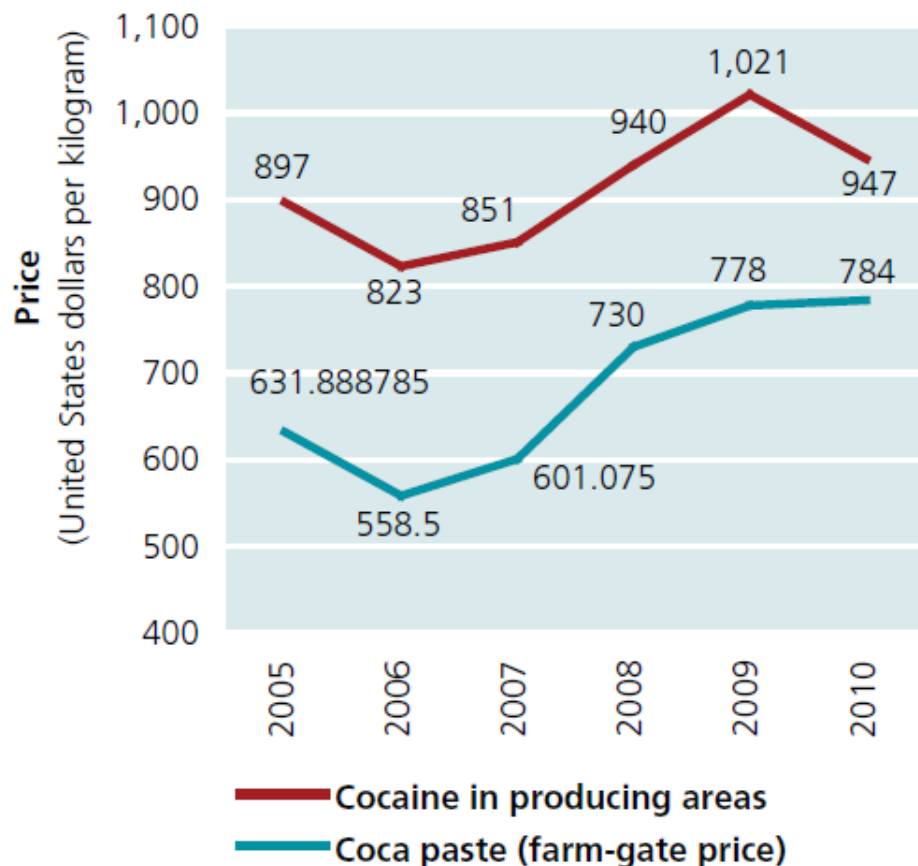
Średni dochód gospodarstwa rolnego zajmującego się uprawą *cannabis* w Afganistanie = **10.700 USD** (2011).

Source: UNODC and Afghanistan, Ministry of Counter-Narcotics.
Note: "Garda" is the local term used in Afghanistan for the powder obtained by threshing and sieving harvested and dried cannabis plants. This process is repeated several times, resulting in different quality levels of "garda" (first, second, third). "Garda" is further processed into hashish, which is the traded product.

Ceny 1 kg kokainy /w kraju producenta/

Fig. 29. Yearly average wholesale prices of cocaine of unknown quality in producing areas of Peru, 2005-2010

Cena 1 kg kokainy
w Kolumbii (2010)
= 2.400 \$

Cena hurtowa
1 kg kokainy
w USA
= 33.300 \$

Cena detaliczna
1 kg kokainy
w USA
= 120.000 \$

Source: UNODC and Government of Peru, Coca Cultivation Survey reports 2005-2010.

Ceny 1 kg heroiny w systemie dystrybucji, Bułgaria 2003

5.500 \$

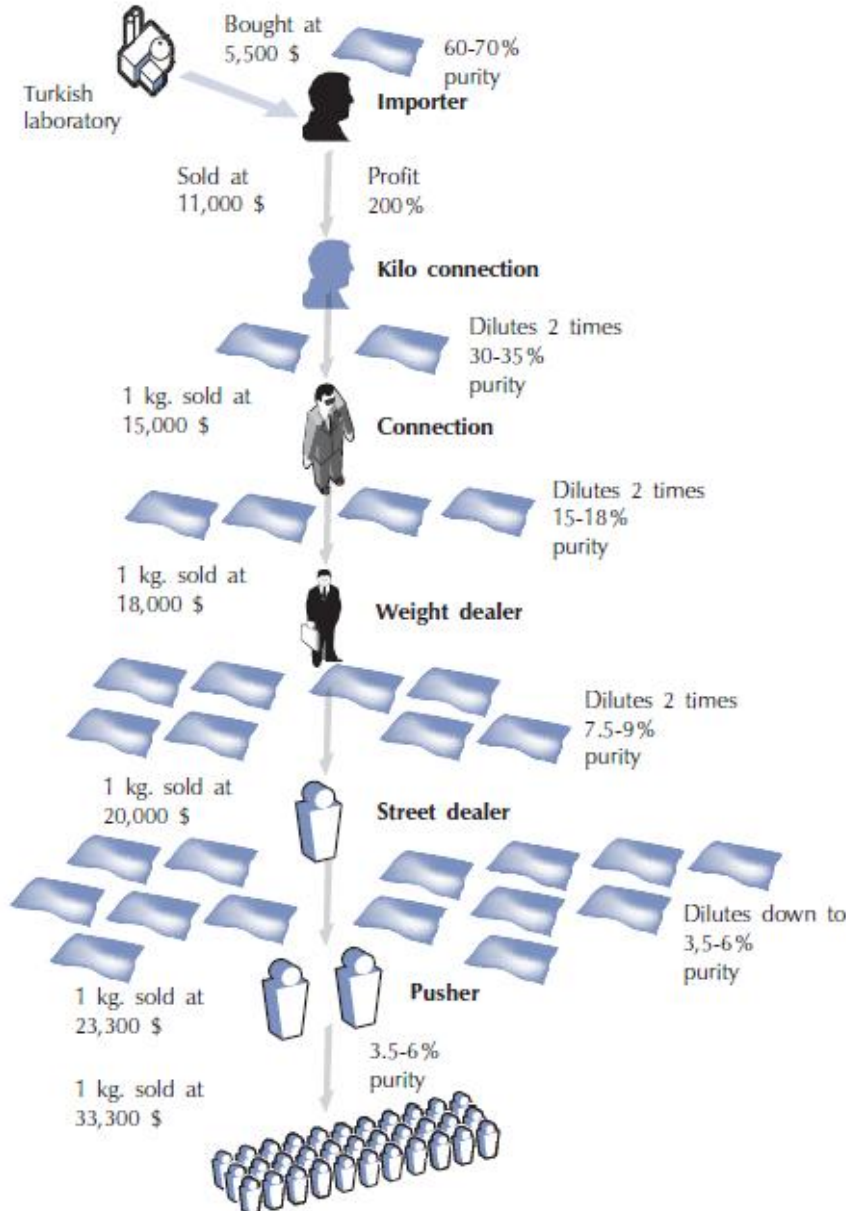
11.000 \$

15.000 \$

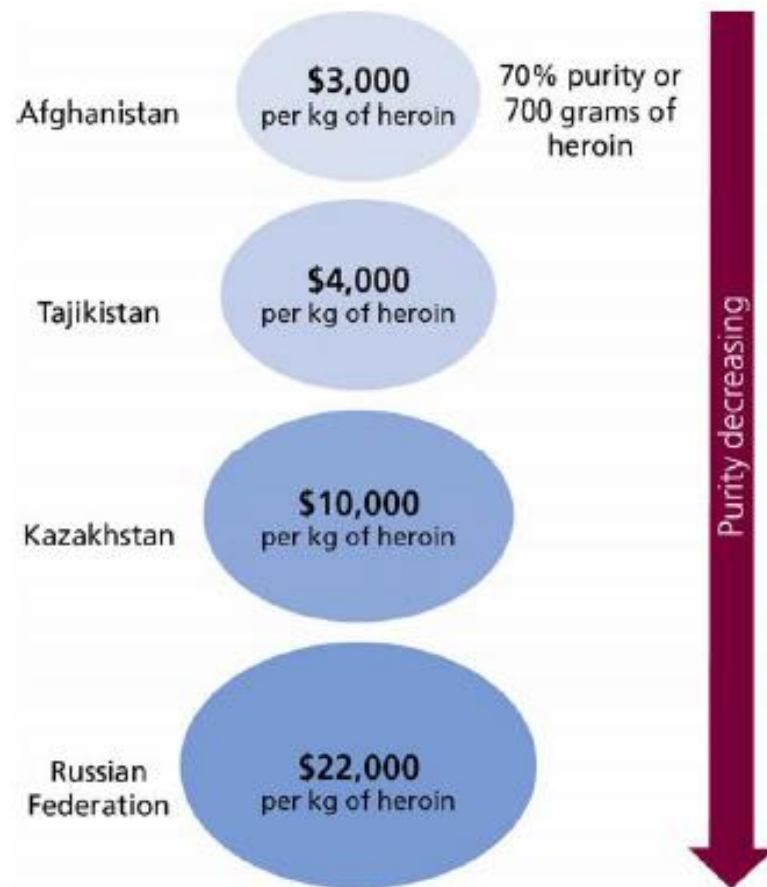
18.000 \$

20.000 \$

33.300 \$

Cena heroiny – szlak północny z Afganistanu do Rosji (2010)

Źródło: UNODC.

Wpływ regulacji prawnych na rynek narkotyków

